

[illegible]

ཡུང་གྲུས་ཀྱང་ནས་བརྩམས་པ།

ཕྱུ་ཁོ་ཕྱེད་ཀྱི་འཆར་གཞི་དང་ཕོ་མོ་གསལ་བསྟན།

༡༩༥༣ ལོ་ནས་༡༩༥༧ ལོ་ནི་བར།

ཕྱང་ཕྱུས་ཕྱང་ནས་བརྩམས་པ།

མི་རིགས་དཔེ་ཁྱུང་ཁང་གིས་པེ་ཅིན་གྱི་བསྐྱར་བའོ། །

སྒྲིང་གཞི།

སྒྲིང་བཟོ་གྲུ་གཅིག་འཛུགས་ན་འཆར་གཞིའི་དབ་ཅིག་དང་
 འཆར་གཞིའི་རིམ་མང་པོ་འགོད་པ་ནི་ངམ་པར་མཐོ་བ་ཞིག་...
 ཡིན། འཆར་གཞིའི་དབ་དང་རིམ་མེད་ན། གཞི་ནས་ང་
 ཚོས་བཟོ་གྲུ་ལགས་པར་འཛུགས་སྟབས། གྲུ་གོ་འདྲར་སྒྲི་ཚོགས་
 རིང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲི་ཚོགས་སྟོན་འཛུགས་ན་དེ་བཞིན་འཆར་གཞིའི་
 དབ་ཅིག་དང་འཆར་གཞིའི་རིམ་གང་ལྷན་ཡོད་དགོས། གལ་
 ཏེ་འཆར་གཞིའི་དབ་དང་རིམ་མེད་ན། བྱ་བའི་འགོ་གང་ནས་
 བཟུང་སྟེ་བྱེད་དགོས་པ་མི་ཤེས་པར་མ་ཟད། ཡང་ན་གང་ལྱང་
 ལྱང་བྱེད་དགོས་པ་སྟབས་ཀྱི་འདྲ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ང་ཚོས་གྲུ་
 གོར་སྒྲི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲི་ཚོགས་སྟོན་འཛུགས་མི་སྟབས།

གྲུ་ཏུ་མི་དམངས་སྒྲི་མཐུན་ལྷན་ཁབ་ཀྱི་པོ་ལྔའི་འཆར་
 གཞི་དང་པོ་འདྲ་ན། གྲུ་གོ་གྲུང་ཁན་དང་དང་མཐོ་ཀླུ་ཞིས་
 གྲུ་གོ་འི་མི་དམངས་ལ་འགོ་འཁྱོད་བྱས་ནས། སྒྲི་ཚོགས་རིང་
 ལུགས་ཀྱི་སྒྲི་ཚོགས་འཛུགས་སྟབས་བྱེད་པའི་ཁྲབས་ཆེན་གྱི་འཆར་
 གཞི་བཀོད་པའི་དབ་དབ་དང་པོ་ཡིན། འཆར་གཞིའི་དབ་འདྲ་

ནི། བཟོ་ལྷ་གཅིག་ལ་འཆར་གཞི་བཀོད་པ་ཅམ་མིན་པར་
 བཟོ་ལྷ་བཟུ་ཐུག་འགའ་ཞིག་དང་སྟོང་ཐུག་འགའ་ཞིག་ལ་.....
 འཆར་གཞི་བཀོད་པ་ཡིན། རྣམ་པར་དེའི་ནང་གི་བཟོ་ལྷ་
 མང་ཤོས་ནི། རང་དེའི་ཀུལ་ཁབ་ཀྱི་སྤར་མེད་གསུམ་ཤོན་
 ཡིན་པར་མ་ཟད། ད་དུང་དེའི་ལག་རྩལ་ནས་བཤད་ནའང་
 འཇམ་སྒྲིང་འདི་ན་ཡར་ཤོན་ཅན་གྱི་གསུམ་ཤིག་ཡིན། དེབ་དེའི་
 ནང་དུ་བཟོ་ལས་ཀྱི་འཆར་གཞི་བཀོད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ད་...
 དུང་ཞིང་ལས་དང་། སྤུལ་འདྲིན། ཆོང་ལས། རིག་གནས་
 སྤོབ་གསོ། འཕྲོད་བརྟེན་སྟོགས་ཆང་མ་འདུས་ཡོད་པ་དང་།
 སྤྱི་ཚེགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ལ་ཅི་འདྲའི་འཇུགས་སྤྱན་
 བྱེད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་བཀོད་པ་ཅམ་མིན་པར། ད་དུང་སྤྱི་
 ཚེགས་རིང་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་དཔལ་འབྱོར་དེ་དག་རིམ་གྱིས་...
 སྤྱི་ཚེགས་རིང་ལུགས་བྱེད་ཅམ་དང་། སྤྱི་ཚེགས་རིང་ལུགས་
 དེངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དུ་བཅོས་སྤྱར་ཅི་འདྲ་བྱེད་ཐུབ་པའི་...
 འཆར་གཞི་ཡང་བཀོད་ཡོད། འཆར་གཞིའི་དེབ་དེའི་ནང་དུ་
 བཟོ་སྤྱན་སྤྱི་ཚེགས་ཀྱི་སྟོར་ནི་ས་ཆ་གང་ན་འཇུགས་སྤྱན་བྱེད་...
 རྒྱ་དང་། དུས་ནས་ཞིག་འགོ་ཅོམ་པ། ག་དུས་ཡོངས་སུ་
 འགྲུབ་ཐུབ་པ། འགྲོ་སྟོ་ཅི་ཅམ་གཏོང་དགོས་པ། ལས་

བཀའ་ཅི་ཅམ་མཁོ་པ། དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲིམ་ཁག་སྡེ་སྡེ་ནས་
 ཏུས་གང་ལ་གང་ཐོན་དགོས་པ། ཐོན་ཆད་གྱི་མང་ཉུང་།
 སྤུལ་མཁོ་སྒྲིམ་བྱེད་པ། མཁོ་སྒྲིམ་མང་ཉུང་གི་གྲངས་ཀ
 རྒྱུ་ཁག་སྡེ་སྡེ་འི་ནང་ཏུ་སྒྲིམ་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་
 གྱི་སྒྲིམ་སྤྱུགས་དེ་ཏུས་གང་ལ་གང་འདྲ་སྒྲིམ་བྱུ་སྒྲིམ་གས་...
 ཆང་མར་འཆར་གཞི་དགས་རིམ་བཞོད་ཡོད། དེ་ཅམ་མ་
 ཟད་འཆར་གཞིའི་དབ་དེའི་ནང་ཏུ་ད་ཏུང་ལས་འགན་དེ་དག་...
 གང་འདྲ་ཞིག་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། བྱ་ཐབས་ཅི་འདྲ་
 སྒྲིམ་དགོས་པ། བྱ་བ་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་སྒྲིམ་ཆང་མར་
 ཁ་གསལ་དང་བྱ་ཐབས་ཞིབ་ཐུས་ཤིག་བཏོན་ཡོད་ལ། དཔལ་
 དེ་ནི་གྲུང་གོ་འི་སྒྲིམ་ཆོགས་བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་ཆེ་བ་...
 དང་འོད་སྟོང་འབར་བའི་འཆར་གཞིའི་དབ་ཅིག་ཡིན། འཆར་
 གཞི་བཞོད་པའི་དབ་དེ་ཉིད་ཡོད་སྒྲིམ། ང་ཆོས་རྒྱལ་ཡོངས་
 མི་དམངས་སྒྲུལ་སྒྲོང་བྱས་དེ་འགྲོ་ཚུལ་གཅིག་སྒྲིམ་དང་ཐབས་...
 བཀའ་འབྱུང་མེད་གྱི་སྒྲིམ་བྱ་བ་སྒྲུབ་ཆོག་ལ།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བར་བཀལ་ཏུས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལས་འགན་...
 དངོས་སུ་ལག་ལེན་ཏུ་བསྐྱར་ནས། གྲུང་གོར་སྒྲིམ་ཆོགས་རིང་
 ལུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆོགས་ཤིག་འཛུགས་བྱུང་བར་བྱེད་བ་ལ། མ་

ལྷའི་འཆར་གཞི་གསུམ་སྟེ་ལོ་ངོ་བཙུང་ལྷའི་ཡུན་ཚད་བཤོད་.....
 དགོས་པ་རེད། དེ་ལྷགས་གསལ་པོར་བཤད་ན། ང་ཚོ་འི་
 བར་བཀལ་དུས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་ལས་འགན་དེའི་སྤྱི་ལས་ཀྱི་འཆར་...
 གཞིའི་ལས་འགན་ཀྱི་དབང་ལྡན་ཏུ་ [ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་]
 འཁོད་པའི་དབང་གསུམ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལོ་ལྷའི་འཆར་
 གཞི་དང་པོ་དེ་ནི་འཆར་གཞི་འཁོད་པའི་དབང་གསུམ་ཀྱི་ནང་གི་
 འཆར་གཞིའི་དབང་དང་པོ་ཡིན་ལ།

ཀྱང་ཏུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་ཀླུ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་ལྷའི་འཆར་
 གཞི་དང་པོ་དེ་ནི། ཀྱང་གོ་གྲང་ཁན་ཏང་ཀྱང་དབྱང་ལྷ་
 ཡོན་ལྷན་ཁང་དང་ཀྱུ་ཞི་མའི་ཙོ་ཏུང་བཅས་ཀྱིས་འགོ་འཛིན་...
 དུས་ནས་བཀོད་པ་དང་། ༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་བ་ ༥ པར་ཀླུ་
 ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་དང་པོའི་གྲོས་
 ཚོགས་ཐངས་གཉིས་པའི་ཐོག་གྲོས་འཆམས་ཀྱང་བ་རེད། ལོ་
 ལྷའི་འཆར་གཞི་དང་པོ་དེ་ནི། ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་དང་པོ་འི་
 དུས་སྐབས་འདིར་ཀླུ་ཡོངས་མི་དམངས་ཀྱིས་འབད་བཙོན་བྱེད་
 པའི་གཞིར་འཛིན་གྱུ་ཞིག་ཡིན།

འདིར་ངས་རང་རེའི་དབང་དབང་གྲོག་མཁན་ཚོ་ལ་རང་...
 ཅག་གི་ཀླུ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་དང་པོ་འི་གཙོ་ཆེ་བའི་

གནས་ཚུལ་མཚམས་སྦྱར་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཡང་། མོག་
 བྱངས་མང་པར་འཛིགས་ནས་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་་་
 བྱས་མཚམས་སྦྱར་ཏུ་མ་བྱས་སོ། །

ལུ་དང་པོ། རང་རེའི་ཀུལ་ཁབ་ཀྱིས་ལོ་
 ལཱི་འཆར་གཞི་ལག་ལེན་མ་བྱས་པའི་ལྷན་
 གྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་ཚུལ།

ལོ་ལཱི་འཆར་གཞི་དང་པོ་དེས་ང་ཚོར་ཇི་ལྟར་བྱིད་……
 གསལ་གྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་འཛུགས་སྐྱོན་བྱེད་ཀྱི་དང་། ཅི་ལྟར་
 བྱིད་གསལ་ཀུལ་ཁབ་ཀྱི་སྒྲིབས་འབྱོར་སྒྲུབ་བ་དང་མི་དམངས་པདེ་
 སྐྱོད་ཀྱི་ལས་དུ་འབྲོ་བྱལ་བ་གསལ་པོར་བཤད་ཆེད། ཐོག་
 མར་ཀྱན་ལ་རང་རེའི་ཀུལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་ལཱི་འཆར་གཞི་ལག་ལེན་
 ཏུ་མ་བཟུར་བའི་ལྷན་ཆད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་ཚུལ་……
 མཚམས་སྐྱོར་ཞིག་ཏུ་བར་བཤེད། །

༧ གྲུང་གོ་སྤྱི་དང་བ།

གྲུང་གོ་ནི་འཛམ་གླིང་ན་མངའ་ཁོངས་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་ལོ་……
 ཀྱིས་ལྷན་རིང་ཡོད་པའི་ཀུལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་ཞིང་། འཛམ་
 གླིང་ན་མི་གངས་ཆེས་མང་བའི་ཀུལ་ཁབ་ཅིག་གྲུང་ཡིན། རང་

རྒྱལ་གྱི་མངའ་ཁོངས་ཀྱི་ཆེ་ཆུང་ནི་འཛམ་གླིང་གི་སྐམ་ས་ཆེན་...
 ཤོ་ཤི་ཀྱི་ཁྱོན་གྱི་པུ་གསུམ་ཆ་གཅིག་ཡོད་ཅིང་། ཡོ་རུབ་
 གླིང་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཅམ་གྱི་ས་གཞིའི་ཀྱི་ཆེ་...
 ཆུང་དང་ཏ་ལམ་འདྲ། ས་ཞིང་གསེན་པོ་དང་དངོས་པོ་ཤི་
 འབྲུང་ཁྲངས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་ལ། གྲུང་གོ་ཤི་ས་
 གྲངས་ནི་འཛམ་གླིང་གི་མིའི་བསྐྱེམས་གྲངས་ཀྱི་བཞི་ཆ་གཅིག་...
 ཅམ་པལ་ཆེན་ཡོད་པ་དང་། ཨ་མ་རི་ཀའི་མི་གྲངས་ལས་
 ལྷག་གསུམ་ལྷག་གིས་མང་བ་དང་། ཡོ་རུབ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིའི་བསྐྱེམས་གྲངས་ལས་གྲུང་ལྷག་པའི་མང་བ་ཡིན།
 རང་རྒྱལ་གྱི་མི་དམངས་ནི་འབད་བཙོན་དཔའ་མཛངས་དང་ལྷན་
 ཞིང་། གསར་བཞེད་ཀྱང་པ་མངའ་བ་ཞིག་རེད། གྲུང་གོ་
 ལ་པོ་ཏོ་ལྷོང་ཐུག་ཁ་ལས་རིང་གི་རིག་གནས་དང་ལྷན་པའི་པོ་
 རྒྱས་ཡོད་པ་དང་། འཛམ་གླིང་ན་ཞིང་ལས་དང་ལག་གེས་
 བཟོ་ལས་སྤྲུམ་རིང་མོ་ནས་དར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན།

རོན་གྲང་སུམ་གྲང་བཞེད་དུ་མེད་པའི་གྲུང་གོ་རྒྱིང་པ་ནི།
 དཔལ་འཕྱོར་ཐད་གིན་དུ་རྗེས་སུ་ལུས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་...
 ཞིང་། བཟོ་ལས་འབྲེལ་ས་ཐུབ་པ་དང་། ཞིང་ལས་གྲང་
 ཁ་ཐོར་དང་རྗེས་སུ་ལུས་པ། མི་དམངས་རྣམས་གིན་དུ་དབུལ་

ཞིང་ཐུག་བསྐལ་གྱི་འཆོ་བ་ཤུང་བཞིན་ཡོད་དོ། །

བཟོ་ལས་སྐོར།

ཀྱང་གོ་མི་དང་རབས་ཀྱི་བཟོ་ལས་སྐལ་བའི་དུས་ནི།

ཡར་ཤོན་ཅན་གྱི་མ་ཅུའི་རིང་ཕྱགས་ཀྱི་ཀླུ་ཁབ་ལས་ལོ་ངོ་...

བརྒྱ་ཡར་མར་ཞིག་གིས་འཕྱི་བ་རེད། དཔྱིན་ཅི་ཀླུ་ཁབ་ཀྱིས་

༡༩༢༥ ལོའི་ལྷ་ཕྱིར་བཟོ་ལས་གསར་བཞུག་འགོ་བཙུམས་.....

ནས། ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་ཀྱི་བཟོ་ར་ནས་ཤོན་སྐྱོད་བྱེད་...

པའི་དུས་སྐབས་བརྒྱལ་ནས་འབྲུལ་འཁོར་གྱིས་ཤོན་སྐྱོད་བྱེད་...

པའི་དུས་སྐབས་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད། ཀྱང་གོ་ར་ ༡༩༣༠ ལོའི་ཐོན་གྱི་

བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ། ཆོང་ཟོང་

དཔལ་འཕྱོར་ཅུང་ཞིག་འཕལ་ཀླུ་ཕྱང་སྤྱོད་སྤྱོད། མ་ཅུའི་རིང་

ཕྱགས་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཐུག་བསྐལ་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དུས་

ཀྱང་གོ་ར་དང་རབས་ཀྱི་བཟོ་ལས་གདན་ནས་མེད། ༡༩༣༠

ལོར་ཉལ་དུའི་འབྲུལ་འབྲུག་གི་རྒྱུ་སྤྱོད། ཕྱི་ཀླུ་ཁབ་ཀྱི་མ་ཅུས་

བཅན་འཛུགས་ཀྱང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱང་གོ་མི་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛུགས་ཀྱི་

དཔལ་འཕྱོར་ཅུང་དུ་འཕྱོར་བར་གྱུར། ༡༩༤༠ ལོའི་ལྷ་ཕྱིར།

ཀྱང་གོ་མི་ཆོང་པ་དང་། ཞིང་བདག དཔྱིན་ངན་ཁག་ཅིག་

ངར་ལྷགས་དེས་འདྲད་འཐོན་འཁོར་ལོ་བཟོས་ན་ངོ་གངས་སྤྱང་
 ལྷག་ཁ་ཤས་ལས་བཟོ་མི་བྱལ། ༡༩༡༤ ལོ་འཁོར་ལས་ཅས་ཅད་
 གཅོད་བྱས་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་རྒྱལ་ཅིས་བྱས་ན། རྒྱལ་
 ཡོངས་ཀྱི་བཟོ་ཞིང་ལས་རིགས་ལས་ཐོན་པའི་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱི་
 ཐོན་གངས་ནང་དུ་བཅུ་ཆ་དགུར་ཉི་པའི་ཐོན་ཁུངས་ནི། ལག་
 ཅལ་ཁུངས་ལུས་པའི་ཞིང་ལས་དང་། ལག་ཤེས་བཟོ་ལས།
 བཟོ་རའི་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་སོགས་ལ་བརྟན་ནས་ཐོན་པ་རེད།
 དེའི་ནང་བཅུ་ཆ་གཅིག་ལྷག་ཅས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་ནི། དེང་རབས་
 ཀྱི་བཟོ་ལས་ཉི་དང་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་སྤྱད་ནས་ཐོན་སྐྱེད་
 བྱས་པའི་བཟོ་ལས་ལ་བརྟན་ནས་ཐོན་པ་རེད། དེ་དག་གིས་
 གྲུང་གོ་འི་དཔལ་འབྱོར་ཁུངས་ལུས་ཀྱི་རྒྱལ་མངོན་སྲུང་མཆོན་
 པ་ཡིན། ༡༩༥༢ ལོ་ནི་དང་རྒྱལ་བཅིངས་འགྲོལ་མ་བཟང་གོང་གི་
 ངར་ལྷགས་བཟོ་ལས་ཀྱི་འབྲུལ་ཅད་ཆེས་མཐོ་བའི་ལོ་ཞིག་ཡིན་
 ཡང་། ལོ་དེའི་ལྷགས་ཀྱི་ཐོན་གངས་ཀྱི་ན་ཁི་ ༡༥༠ ལྷག་ཅས་
 ལས་མེད་འདུག དེ་དུས་འཛམ་སྐྱིང་ཡོངས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་ཐོན་
 གངས་ཀྱི་བཅུ་ཆ་གཉིས་ཅས་དུ་མ་སྤྱོདས་པ་དང་། ༡༩༡༢ ལོར་
 ཉི་དྲུག་ནས་དབང་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱུ་རུ་སྤྱི་ཁྱི་ལྷགས་ཐོན་
 གངས་ཀྱི་བྱེད་ཅས་ཡང་མ་སྤྱོདས་འདུག ངར་ལྷགས་ཀྱི་ཐོན་

བྱངས་ཀྱིན་གྱི་ ༩༠ ལྷག་ཙམ་ཡིན། དེ་ནི་དེ་དུས་ཀྱི་འཛམ་
 མིང་ཡོངས་ཀྱི་ངར་ལྷགས་ཤོན་བྱངས་ཀྱི་སྒྲིང་ཆ་ལྟར་མ་སྒྲིབས་
 འདྲལ། དེས་ན་ ༡༩༡༩ ལོ་དེ་ལྷ་ཉེང་སྐབས་ཀྱི་ཁྱུ་རྩ་ཁྱུའི་
 ངར་ལྷགས་ཤོན་བྱངས་ཀྱི་བཞི་ཆ་གཅིག་ལས་མ་སྒྲིབས་པ་རེད།
 ལྷག་པར་ངར་ལྷགས་དེ་དག་ཆེས་མང་ཤོས་ནི་རི་ལིན་གྱིས་……
 བཅན་བཟུང་བུས་ནས་ཡོད་པའི་བྱང་ཤར་ནས་ཤོན་པ་རེད།

བྱང་གོ་སྒྲིང་པའི་བཟོ་ལས་ཀྱི་འཕེལ་ཚུལ་མི་ལགས་པ་……
 ཙམ་དུ་མ་ཟུང་། དེ་དུང་སྒྲིན་ཆ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་གསལ་
 གསལ།

༡ གཙོ་ཆེ་བའི་བཟོ་ལས་ཚང་མ་བཅན་ཀྱལ་རིང་……
 ལྷགས་པས་དབང་དུ་བཟུང་ཡོད་པས། དེ་དུས་ཀྱི་བཟོ་ལས་ལ་
 མི་མེད་སྒྲིལ་ལྷལ་གྱི་རང་བཞིན་ཆེས་ཆེ་བ་དང་རྒན་པ་ཡིན།
 དཔེར་ན། ༡༩༢༥ ལོ་དེ་ཀྱལ་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲོག་ཤུགས་བཟོ་ལས་
 བྱེད་ཀ་ཡན་ཆད་དང་། རྫོ་སོལ་གཏོར་ཁའི་བཟོ་ལས་བཞི་
 ཆ་གསུམ་དང་། ལྷགས་གཏོར་རྫོ་འདྲོན་གྱི་ཤོན་བྱངས་བརྒྱ་
 ཆ་ ༩༩ ཡན་ཆད་དང་། རས་ཐགས་བཟོ་ལས་སུམ་ཆ་གཉིས་
 བཅས་ཚང་མ་བྱ་ཀྱལ་གྱི་མ་ཅའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་རེད། ད་
 ལྟར་བྱང་གོ་དེ་གཙོ་ཆེ་བའི་བཟོ་ལས་ཚང་མ་བྱ་ཀྱལ་གྱི་མའི་……

ལག་ཏུ་བཟུང་ཡོད་པ་རེད།

༢ དེ་དུས་ཀྱི་བཟོ་ལས་གཙོ་ཆེ་བ་ནི་ཡང་བའི་བཟོ་
 ལས་ཡིན་ལ། ལྷི་བའི་བཟོ་ལས་ཏུ་ཅང་ཉུང་། ༡༩༥༩
 ལོར་བཟོ་ལས་ནས་ཐོན་པའི་དངོས་ཆས་དེ་ཐོན་གངས་ཀྱི་རི་...
 མོང་དུ་བཅིས་བྱས་ན་བརྒྱ་ཆ་ ༥༡ ཡན་ཡོད་པ་ནི་ཡང་བའི་བཟོ་
 ལས་ཀྱི་ཐོན་ཆས་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་འབངས་དཔལ་འཁྱར་འཐལ་
 བའི་མདུན་ལས་ལ་གནད་འགག་ཅན་གྱི་ལྷི་བའི་བཟོ་ལས་ཐོན་...
 ཆས་ནི་ད་དུང་བརྒྱ་ཆ་ ༥༩ ཅས་ལས་མ་སྒྲིབས་པ་རེད། བཟོ་
 ལས་སྤྱི་ཐོན་ཆས་ཀྱི་ནང་དུ་འབྱུལ་འཁོར་བཟོ་བའི་བཟོ་ལས་...
 ཐོན་ཆས་ཀྱི་ཐོབ་གངས་བརྒྱ་ཆ་གཉིས་ཅས་ལས་མ་སྒྲིབས་པ་རེད།
 དེ་དག་གིས་རང་རེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལག་རྩལ་ཆས་སུ་བྱས་པའི་...
 ཉགས་མངོན་སུམ་དུ་མཆོན། དེའི་ཕྱིར་ཀྱང་གོ་རྒྱུ་པའི་
 རྒྱལ་སུ་ལྷི་བའི་བཟོ་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་འཁོར་གངས་ཆེན་པོ་ཞིག་...
 ཕྱི་རྒྱལ་དུ་གཏོང་དགོས་པ་བྱུང་། དཔེར་ན། རྒྱ་གསུམ་གྱི་
 རྒྱལ་ས། ཏུ་ཡང་། ཞ་དཀར་བཅས་ལོ་རེ་སྤར་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་འཁོར་
 ཆེན་བཟང་ནས་བཅོངས་ན། རང་རེའི་ཡང་བའི་བཟོ་ལས་ལ་
 དགོས་མཁོ་འི་འབྱུལ་འཁོར་ཉར་སྤྱད་སོགས་སྤར་ཕྱི་རྒྱལ་ནས་...
 འཁོར་ཆེན་ཉར་དགོས་པ་རེད། ལྷི་བའི་བཟོ་ལས་མདུན་ན་རྒྱལ་

ཁབ་རང་བཅན་ཐུབ་པ་ལ་ཁག་ཐྱེག་ཐེད་མི་རྒྱས་པར་མ་ཟད།
གང་ཐང་ནས་ཁྱི་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་དང་། གང་ཐང་
ནས་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཐུབ་ཚོད་འཁྱར་དགོས་པ་རེད།
སེ་ཏ་ལེན་གྱིས་ ། གྲང་གོར་རང་གི་སྒྲིབ་པའི་བཟོ་ལས་མེད་པ་...
དང་། རང་གི་དམག་དོན་གྱི་བཟོ་ལས་མེད་ཀྱིན། ཏམ་
པ་ཆེ་བའི་མི་རྣམས་ཀྱི་གཉེར་གཞོན་སྒྲོང་བཞིན་ཡོད། ། ཅེས་...
གསུངས་སོ། ། (མཆན)

༢ བཟོ་ལས་སྡེ་ཁག་སོ་སོ་འི་བར་ལགས་སྡེབ་མེད་པ།
དཔེར་ན། རང་ལྷགས་ཀྱི་བཟོ་ལས་སྡེ་ཁག་ཟེར་ན། ཁྱི་ལྷགས་
བཟུ་བའི་ཉིར་སྒྲུད་ཀྱི་རྒྱས་པ་དེ་ནི་བཟུ་བའི་ཉིར་སྒྲུད་ཀྱི་རྒྱས་...
པ་ལས་ཆེ་བ་དང་། རྒྱ་བཅོར་གཞོན་ཉིར་སྒྲུད་ཀྱི་རྒྱས་པ་དེ་ནི་
བཟུ་བའི་ཉིར་སྒྲུད་ཀྱི་རྒྱས་པ་ལས་ཆེ་བ་དང་། གཏོར་ཁ་ཆོ་
འདོན་གྱི་རྒྱས་པ་དེ་ཁྱི་ལྷགས་བཟུ་བའི་རྒྱས་པ་ལས་ཆེ་འདུག
འདི་དག་ནི་རྒྱན་ལྡན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་དང་འགལ་བའི་ངང་ཚུལ་...
ཡིན། འདི་ལྟ་བུའི་ངང་ཚུལ་ནི། བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་

(མཆན) སེ་ཏ་ལེན་གྱི་ཁོ་ལྷའི་འཆར་གཞིའི་ཚུགས་བསྐྱེསས། ། ཞེས་
པའི་རྒྱ་ཡིག་གོག་གྲངས་ ༥ ནང་ལྟར་ ༡༩༥༩ ལོར་མི་དམངས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་
གིས་བཏོན་པའོ། །

བས་ཀྱང་གོ་འི་ངར་ལྷགས་བཟོ་ལས་ལ་འགོག་སྡོམ་བྱས་པ་༥༥
 དང་། ངར་ལྷགས་རྒྱ་ཆའི་འབྱུང་ཁྱད་ས་ནས་པཅན་འཕྲོག་
 བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རེད། ཡང་པའི་བཟོ་ལས་ཀྱི་ནང་དུ་གྲོ་བྱ་
 དང་། ཅག་སྒྲ། ཤོག་དུད་པཅས་ཀྱི་ཤོན་སྒྲིད་ཀྱི་ཉུས་པ་
 དེ་རྒྱ་ཆའི་མཁོ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉུས་པ་དང་སྒྲི་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་༥༥
 ལས་ཐལ་ཆེ་བ་རེད། ལྷག་པར་བཟོ་ལས་སྡེ་ཁག་གི་ནང་དུ་
 ངར་ལྷགས་དང་། རྩ་ལྷགས། འབྲུལ་འཁོར་སྡེ་པའི་བཟོ་
 ལས་སྒྲིང་། མདོག་ཅན་ལྷགས་རིགས། ཅ་པའི་ཆས་སྒྲིང་
 སྒོགས་ཀྱི་བཟོ་ལས་སྡེ་ཁག་ན་ཅང་ཉམ་ཆུང་བ་ཡིན། སྡེ་ཁག་
 སོ་སོ་ཕན་ཚུན་ལོགས་འབྲེལ་ས་ཕྱབ་པའི་རྒྱུན་གྱིས། རྒྱལ་ཁབ་
 ཀྱི་བཟོ་ལས་གང་ཡོད་རྒྱུན་ལྷན་གྱི་མགོ་ལུས་འིལ་པོར་འཛོམས་
 པ་ཞིག་འབྲུལ་ས་ཕྱབ་པོ། །

ལ བཟོ་ལས་ཀྱི་ས་ཁོངས་ཀྱི་འཁོར་ཆུལ་གིན་དུ་ཆ་ས་
 ལྷན་ས་དེ། ཀྱང་གོ་འི་བཟོ་ལས་ཆེ་བ་དག་གཙོ་ཆེ་བ་བྱང་
 གར་དང་། ཡང་རྟེ། ཐོན་ཅིན་སྒོགས་མཚོ་འབྲས་ཀྱི་ས་
 ཁོངས་སྡེ་ཡོད་རྒྱུན། རྒྱ་ཆ་ཐོན་ལུལ་དང་ཐོན་ཆས་ཀྱི་འཛོང་
 ལུལ་དང་ཐོག་རིང་དྲག་ནས་སྒྲིལ་འབྲིན་ཐང་ལ་ཆུད་གཟེན་གིན་
 དུ་ཆེ། འདི་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་ས་ཅའི་རིང་ལུགས་པས་ཀྱང་གོར་པཅན་

འཇུལ་བྱེད་སྐབས། གྲོག་མར་མཚོ་འགམ་གྱི་ས་གནས་སོ་སོ་
ནས་བྱ་བའི་འགོ་རྩིས་དགོས་པ་དང་། ཐུ་ཁུལ་ས་ཅུ་ཅན་གྱིས་
བཅན་འཕྲོག་སྐབས་བདེ་མོ་བྱེད་ཆེད། ཁོ་ཚོས་གྲོག་མར་
མཚོ་གྲོག་གི་འགྲིམ་འགྲུལ་སྐབས་བདེ་བའི་མཚོ་འགམ་གྱི་ས་མོ་
གནས་ཁག་ཏུ་བཟོ་སྐྱུ་བཅུགས་པ་རེད།

ཁྱང་གོ་རྒྱུང་བའི་བཟོ་ལས་གྱི་ས་གཞི་ཏུ་ཅང་ཆེས་སྒྲ་
ལུས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཕྱན་རིང་པོར་དཔག་འབྲུག་གིས་
གཏོར་བཞག་བྱས་པའི་དབང་གིས། ༡༩༧༩ ལོར་གནད་ཆེ་
བའི་སྤུ་བའི་བཟོ་ལས་གྱི་ཕྱོད་ཆས་རི་གོང་དེ་བཅེངས་འགྲོལ་ས་
བཟང་བའི་སྤོན་གྱི་ལོ་གཅིག་གི་ཕྱོད་ཆས་རི་གོང་ཆེས་མཐོ་བའི་
སྐབས་གྱི་བཟུ་ཆ་ ༧༠ ཅམ་ལས་མ་སྒྲིབས་པ་དང་། གནད་
ཆེ་བའི་ཡང་བའི་བཟོ་ལས་གྱི་ཕྱོད་ཆས་རི་གོང་ནི། བཅེངས་
འགྲོལ་ས་བཟང་བའི་སྤོན་གྱི་ལོ་གཅིག་གི་ཕྱོད་ཆས་རི་གོང་གི་
བཟུ་ཆ་ ༥༠ ཅམ་ཏུ་སྒྲིབས་པ་རེད། ༡༩༧༩ ལོར་ཁུལ་ཡོངས་
ལས་ཕྱོད་བའི་ཁོ་རྒྱལ་ས་ཁྲོན་ཁྲི་ ༢༧ དང་ཏུག་སྤྱོད་ཅམ་ཡིན་
དེ། བཅེངས་འགྲོལ་ས་བཟང་བའི་སྤོན་གྱི་ལོ་གཅིག་གི་ཕྱོད་
ཆེད་ཆེས་མཐོ་བའི་སྐབས་གྱི་བཟུ་ཆ་གཅིག་ཅམ་ལས་མ་སྒྲིབས་
འདུག ངར་རྒྱལ་ས་ཁྲོན་ཁྲི་ ༡༥ དང་བཟུད་སྤྱོད་ཕྱོད་པ་